שלא נתרמה התרומה וההפסד לבני העיר: אנו

ואלו שקלים. ירושלמי תני הראשונים נופלין

לחקלין חדחין והשניים נופלין לחקלין עחיקין

אבא ח״א אלו ששלחו בני העיר תחלה וחרנה

אמר אלו שהגיע ליד הגזבר תחלה: ואין עולם להן לשנה הבאה. מפרש ביומא בפר' שני שעירי

טעם לפי שאין חובות שנה זו קרבין לשנה הבאה מתני׳ דלא כר׳ יהודה דאמר התם עולין

לשנה הבאה: משנה ב הנוסן שקלו לחבירו לשנה לא ידו ושקלו ע"י עלמו מעל. דנהנה מן

ההקדש הואיל שכבר נתרמה התרומה וכל היכא

דאיתינהו בי גוא דרחמנא איתינהו וזה נתכוין

לשקול לנאת חובתו כסבור שלא נתנה לו חבירו

מעל חייב קרבן מעילות כדין הנהנה מן ההקדש שוגג: מן ההקדש. היו מעות הקדש בידו

הסקתש שותג. מן הסקדש. היא נועות הקדם במה [וקסבור] חולין הן ונחנן לשקלו וקרבה במה מעל סחמא דלא כר" שמעון דחניא בחוספחא פ"א השוקל שקלי זוזיו מן ההקדש כיון שלקחו בהמה [מעל] ד"ר שמעון וחכ"א לא מעל עד

שיורקו הדמים: ממעשר שני יחכל כנגדו. חם נתן השקל ממעות מעשר שני יחללנו על מעות שבידו ויחכלם בירושלים וכן דמי שביעית

יחללם במעות אחרים וינהוג בהן קדושת שביעית:

תקלין חדתין

אה"נ דפטורים אלא תקנתא דרבנן היא: אלא לר"א. דמוקי ליה כר"ש דוקא ע"כ דס"ל דשבועה זו דאוריימא הא ניסא בשבועה שנשבעין לבני העיר

הן ראשונים אלו הן שניים ר׳

 א) עי׳ חולין קלט א, ב) מוספחא פרק
 א, ג) חנניא, ד) עי׳ חוספחא מעילה
 פ״א, ה) לקמן פ״ד הל״ה, ו) לקמן פ"ג הל"ג, 1) לקמן פ"ד הל"ב ובבלי קדושין נד א, ח) משל, ט) עי׳ ערכין כט א.

עין משפם גר מצוה

מ א מיי׳ פ"ג משקלי׳ הלכה ח: ב מיי׳ שם הלט״ו ובהשגות: יא ג מיי שם הליי ופרק ו ממעילה הלייג: יב ד מיי שם הלייה:

יג ה מיי׳ שם פ"ב הל"ו ובכ"מ: יד ו מיי׳ פרק ו מערכין הל"ח:

נוסחת הבבלי

(א) תני רבי אומר הראשונים היו נופלין כו': (ב) שקלו ממעות הקדש מעל מדמי מעשר שני כו׳: כר מעל מדמי מעשר שני כרי. (ג) א"ר אבין כיון שנחנו ב"ד עיניהם למשכן כו': (ד) לא יקדיש אותו: (ה)) בכ"מ שהן מחוללין כו' ואותן נתפסין כו':

הגהות הגר"א

אן ה"ג דתני נשבעין לבני העיר [א וכר: [ב] ל"ל עוד היא משום תקנה. וה"פ כי היכי דלעיל דשבועת השליח משום תקנה ה"נ תשלומין דבני העיר נמי משום תקנה כדי שיהיו הבעלים נזהרים בשמירתן: [ג] ה"ג דאר"ש מיד היה מקבל מעומיו ומו לא ומלות והכהני זריזין הן נמחק דהא כאן אין אחריוי מוצח עליו רק שיגיע שקלו להקדש וכיון שנתרמה על חבירו הוי דהחדש משל"ר גבי והמפרשים נדחקו בזה מאוד. ועיין בק"ע: [ה] ז"ל עוד היא תפתר וכר: [ו] ז"ל שהיה מתכוין ודוחפו לקופה כדפרישית לעיל: [1] ל"ל והראשונים נעשו שקלים דהיינו מה שנתן בראשונה לשקלו נעשה עכשיו שקלים כיון שכבר חללו ונעשו חולין:

ציון ירושלים

משום שבועת תקנה. עי' נכח מליעה נח וע' בש"ך חו"מ סי' סו ובמרדכי ובחידושי מהר"ם שיף והני בדרוש הראשון שם בשנח תרי"ז שדרשתי כשנתמניתי לרב דפה דרשתי :בענין זה באורך

גליון הש"ם

ולאון ווש של מתרמה מיד באחרות וביש בש מתרמה מיד באחרות וב"ש הק"ע אמנה מתניתא קשה לא"ל מש לעל לעל בא לא לביש לא לה"ל קשה אמאי נשבעין לגוברין הא בעלים משלמין. ואין לומר כיון דחזינן דאף הקדש שקבלו בני העיר לשלם אין הקדש שקבלו בני העיר לשלם אין הקדש משלמין. שקפה בפי שעיר נשנט לדן שקדם יולא בלא שבועה לר"י משום תקנה ומש"ה נשבעין דאף בלא נתרמה ישבעו לגזברין. ואפשר כיון דקי״ל בלא נתרמה ושקל השליח לעלמו לא מעל וגם הגנב משלם כפל משא"כ בנתרמה התרומה דמעל וגם פטור מכפל כמבואר ברמב"ם הלי"א ובכ"מ דקודם שנתרמה כהדיוט הוא ובל"מ דקודם שמתימה כהדיום הוח א"כ לכך נשבעין לבני העיר לבד משא"כ אם נתרמה דעיקרו הקדש גמור נשבעין לגזברין אף ההבעלים משלמין משום תקנה ובזה מיושבין דברי הירושלמי דקאמר מתניתא דברי הירושלמי דקאמר מחברים ביד מדי אבל בש"ש לא בדא והדבר

אברין מהו להיינות של כל הכין אתי או המנה להייבן במחידת מקום של הייבו במחד מהו המנה המנה לכך המנה הלכך אפילו קיבלו אלפה המנה להפה הלכך אפילו קיבלו אלפה המנה במעמד המזברין מפני שהההפהד על ההקדש: אש"ש שקיבלו וכר'. אדרי יומנן קאי דקאמר דשבועה זו מקנת חכמים היים איל אבועה: חייב באחריותו. אפילו לאחר שנתרמה התרומה עד שימסרנו לגזבר: הקדש בישוח גבוה בכל מקום שהוא. ואפילו קודם שנתרמה פטור: ובני העיר שוקלין מחסיהן. ואס"ד בי גוא דרחמנה הוא אף קודם שנתרמה יהיו בני העיר פטוריו: ומשני לא עוד היא משום שבועת התהנה פסורץ. ומשר נמו עדו הימ משום שבועם המקנה. אף זו מן התקנה שלא יולולו בהקדשות וישלחו אותן ע"י שליח אלא כל אחד יביא שקלו בעצמו לשם דמצוה בו יותר מבשלוחו: **סני הראשונים וכו**'. דמצוה בו יותר מבשלוחו: **סני הראשונים וכו**'.

אנמנאו או שהחזירום הגנבים קאי דהשתא שניהם לפנינו: אלו ששילחו בני העיר מחלה. הן הראשונים:

לפנית: חנו משימו המר. ואירך אמר: וחורנה אמר. ואירך אמר: הלבה ב מתגי' על ידו. בשיניו והלך השליח ושקלו בשביל נולמו: אם נסרמה הסרומה. קודם ששקל בשביל עלמו: מעל.

ישומה שמדותה קורם שתקף בעביל שנחי. דמיד שנתרתה התרומה על העתיד לגבות היה זה השקל שנתן לו חבירו לשקול עליו ברשות הקדש וכשנתנו בשביל עלמו נהנה מן ההקדש ובגמרת מפרש מה נהנה: השוקל שקלו מן ההקדש. שהיו מפרש מה נהנה: השוקל שקלו מן ההקדש. שהיו לדמק פנותן פיד. שמים ממצרן וחיקו בקריב. מעילה דמח לומר ופו'. למה הוא מביא קרבן מעילה דמא אל מקום בהמה משקל זה אלא ניתותר בקופה הגדולה והן שירי הלשכה: וכי יש מעילה בשיריים: בחמיה: אלא כר"מ וכו'. וכי נוקים סתמא דמתנימון כר"מ דסובר יש מעילה בשיריים ולית הלכתא כווחיה אלא כר"ד דפליג עליה: וחשני עוד היא במסויים וכו'. כלומר כבר אוקימות אלה עוד היא במסויים וכו'. כלומר כבר אוקימות אלה ביידים שמשקל ער היו במסויים והיו. במתו כב מוקיתות כל במסויים ובבית ר"ג א"כ איכא למימר שידוע שמשקל זה קנו בהמה: מה נהנה. ולמה מגן שמציא קרבן מעילה דמאי דנהנה דקעביד מצוה לאו הנאה היא דמצות לאו ליהנות ניתנו: כמו שנהנה. שהליל דמצות לאו ליהנות ניתנו: כמו שנהנה. שהליל עלמו בממון ההקדש ונהנה בשקל הזה: כל שהוא קדש אין קדושה אחרם חלה עליו. הלכך שקל זה

בידו מעות שהוקדשו לבדק הבית וכסבור שהן של חולין ושקל מהן שקלו ונתרמה התרומה וקנה בהמה מותין זשקני וואן שקרו ועלו ונט אנות וואי אקט באפט באחכה התרומה והקריבוה או נמחייב השוקל קרבן מעילה אבל לא קודם לפי שאין ועעילה אלא במוליא מן ההקדש לחולין אבל המוליא מהקדש להקדש אע״פ שנהנה אינו מועל אלא אחר שעשה מעשה אע״פ שנהנה אינו מועל אלא אחר שעשה מעשה בהקדש השני: יחכל כנגדן. בגמרח מפרש לה: באר אנו משני. ברישה בנותה וופר שה התחומה הלו מכול מה מתחומה התולה דבי רבי תנו אף ברישא וקרבה הבהמה ולא פליגי דמנא דידן סמיך אסיפא שמפרש הבהמה ולא פליגי דמנא דידן סמיך אסיפא שמפרש בה מעילת שניהם (והרא"ש הגיה ללא לורך): ה"ג אר"א דלא כר"ש דר"ש אומר. לקמן ספ"ד: מיד היה מקבל מעוחיו. ר"ש פליג אהא דמנן החם המספק אינו מקבל את מעוחיו עד שיהא המובח מרצה ור"ש סובר דמיד היה מקבל את מעותיו ולא חיישינן שמא יארע בהן פסול ונמצא ההקדש נפסד מפני שהכהנים זריזין הן הרי שאפילו לא קרבה הבהמה אלא שקנו אותה כבר יצאו המעות לחולין ומעל: וקשיא. אמתניתין למה מעל אילו מי שגנב מולחו של חבירו ושחנות חחת ודאי לבעלים הראשוני שונחו של הפירו ושחקה סמם דותי נכפנים הו חשוניי מכפרת א"כ ה"נ גבי שקלים כשניתנו ללשכה אינו ניכר השקל של מי הוא והוא נתרם סמם לשם מי שהוא וחוזר השקל לבעלים הראשונים ולמה יהא חייב קרבן מעילה: **נמסויים.** שניכר וידוע שהוא של שני ואיירי שעשה כמו שעשו של בית רבן גמליאל כדתנן לקמן פ"ג שהיה מתכוין חורקו לקופה: ופריך וחש לומר וכו'. למה הוא מביא קרבן

ששקל מעות מעשר שני איני קדוש כלל לשם קרבנות: **כילד הוא עוש**פ. אם שקל שקלו ממעשר שני או משביעית: והשאר. מעות הראשונות

תחתיהן משום שבועת תקנה אלא לרבי לעזר נשבעים לבני העיר הרא היא דר' שמעון נשבעים לגזברים גזברים מאי עבידתייהו נשבעים לבני העיר במעמד גזברים כי היכי דלא לחשדינהו אי העיר במעמר גוברים כי היכי דלא לחשרינהו אי
גמי דלא נשוו להו פושעים "אע"פ שקבלו בני
העיר לשלם אין ההקדש יוצא בלא שבועה:
הפריש שקלו ואבד ר' יוהנן⁶) אמר חייב באחריותו
^[6] עד שימסרנו לגובר רבי שמעון בן לקיש אומר
הקדש ברשות הגבוה בכל מקום שהוא מתניתא פליגא על ר"ש בן לקיש [א] נשבעין לבני העיר ובני העיר שוֹקלין תחתיהם [ב]לא עוד היא משום שבועת תקנה: (א) תניי בהראשונים נופלים לתקלין חדתין והשניים נופלין לתקלין עתיקין. אלו הן הראשונים ואלו הן השניים רבי פנחם בי יַר' חייא (חנינא) וַר' אלו היו השני ביד ביד היה להנגה) הדא מבי חד אמר אלו ששלחו בני העיר תחלה וחרנה אמר אלו שהגיעו לידי גוברין תחלה:

גוברין מאי עבידסייהו. וה"פ לר"א כיון דאין הגוברין חייבין באחריות שקלים אלו א"כ הקדשות נינהו ואין נשבעין על ההקדשות כאילו לכו"ע: ומשני נשבעים לבני העיר. ליטול שכרן

וחרנה אמר אלו שהגיעו לידי גזברין החטרה הלכה ב מתני יהנותן שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עצמו אם נתרמה התרומה מעל יהשוקל (כ)שקלו מן ההקדש ונתרמה התרומה וקרבה הבהמה מעל ממעשר שני ומדמי שביעית יאכל כנגדן: גב' השוקל כו' אגן 7 תניגן אם קרבה הבהמה ותני דבי ר' אם נתרמה התרומה (ש6 אגן תניגן

אם נתרמה התרומה ותני דבית רבי אם קרבה הבהמה אמר ר' לעזר מאן תנא אם קרבה הבהמה ר"ש דר"ש אומר מיד וכו') מאן תנא אם נתרמה התרומה רבי שמעון היא דאמרס רבי שמעון ^[1]מיד היה מקבל מעותיו והכהגים זריזים הן וקשיא אילו הגונב עולתו של חבירו ושחמו סתם סתמא לא לשם בעלים הראשונים מכפרת סתם סתמא לא לשם בעלים הראשונים מכפרת אמר ר' יודן תיפתר במסוים משלי! בית רבן גמליאל שהיה מתכוין ^[ה]ודוחפו לתוך הקופה ^[ה] וחש לומר שמא לשיריים הן גופלין וכי יש מעילה בשירים אלא כרבי מאיר דרבי מאיר אומר "מועלין" בשירים ^[ה]עוד היא במסוים "של בית רבן גמליאל ^[ו]שהיה מתכוין ותורמו לשמו: מה נהגה ^(ו) א"ר אבין בשם רבנן דתמן מכיון שב"ר ראוין למשכו ולא משכנו כמן שנהגה: ממטשר שני וכו' למשכו ולא משכנו כמן שנהגה: ממטשר שני וכו'

מעות מעשר שני ^(ה)בכל מקום שהן יהו מחוללין על סלע זו ואותה סלע נתפס לשם מעשר שני

למשכן ולא משכנו כמו שנהנה: ממעשר שני וכו' דכתיב יאך בכור אשר יבכר לה' בבהמה (ד'לא יקריש איש אתו כל© שהוא קורש יאין קרושה חלה [עליו] כיצד הוא עושה מביא סלע של חולין ואומר

נו והשאר נעשו שקלים:

דמוקי ליה כר"ש דוקא ע"ב דס"ל השבועה זו שמורייתה הא ניחא בשבועה שנשבעין לגני העיר שפיר מוקמת לה כר"ש דמין שחייב באחריון נכסים דיים חיים של הקדש אבל נשבעין לגוברין שפיר מוקמת לה כר"ש דמים אל השבעין לגוברין ברישא אפי אי מוקמת לה כר"ש נית חקשה לך דיים של שביר מוקמת לה כר"ש נית חקשה לן זו למה הא אין נשבעין על ההקדש ומשאר בקושיא במסיב בשבעין לבני משני במעמד גוברין ל"ג ההא ובשיש דבבלי צ"מ נ"ח המשל והמס דמים נשבעין לבני משני במעל החבר להמל והמס דמייר בש"ש ומשבעין לניו השני ויקשיא לן המס א"ה נשבעין לבני העיר במעמר ובדיין ולהך מיכול אל מיחא לן לאוקמא מחניי במיש אלא האמיא כר"ש מחל החברי מוקי מחבר במעמר הוברין ולהך מיכול אל מיחא לן לאוקמא מחניי בשות כר"ש אלא האמיא כישיי ומאן דמוקי לה המס מוס ולא ס"ל דמויל בשבעין לגוברין על במעוץ לבני מעיר במעוץ לבני ביותן לה בר"ש מהא דשבעין לגוברין עלא דמוקי לא מרוע מהום הדהן הירולא אינו אלא למאן דמוקי מוסי בשיש ומאל דמוקי מחברי בחשבעי לוגוברין עלא במשום דהך מירולא אינו אלא למאן דמוקי מתני בשיש ומאל דמוקי לה מר"ש ב"כ לית ליה להחביר משום דהך מירולא המי דמקה להוא בא"ב מירולה הא של"ל האמיל דמוקה להניע מש"ב ליחל להן מירולא הבא הוברין לה מר"ש ב"כ לית לה לה המני המוכרי המוד בש"ב ליחל להן המרולא הבא שלה"ל האחי דמוקה להתני חדם שלה בתולא לה או המוברי ב"א המומרי החברה ביותר שוברים ביותר שהבורה ב"א המולה להן מירולא הבא ואלה בתור מותרי מחברה בתורי המומרי המומרי המומרי המומרי המומרים או המומרים נפם דשם בתשהר שבר למיחה להי על מייר מתיח מתיח כל של להי מתיח מל של להי מירולה הכל: ואכד. קודם שמתיחה שו שקלים:
שו שקלים: בתניי של של מחלים ואפי לאחר שתכתה התרומה: ב"מ
שוא. ואפי לאדה קודם שנתרמה התרומה:
עוד היא משום סקנה. כלותר כמו למעלה דשבועות השליח משום מקנה ה"ג משלומין דבני

ביתור שו שופ. אם של הקל מתעשר שי הי אר שביעית: והשאר. תעות הראשונין רצני בית שו שופ. אם של של המציע הוא של המציע ה

בש"ח חלב בש"ש כור הקדש ממעט חדן שרור הקדש ממעט חדן שותיון וגם דברי הרמצים הל"ט ממוה דלמה מפרש בלסטים מזויין הא אף בנגבה ואבדה פטור אמנם למפ"ש א"ש דבלא נחרמה דינו כהדיוט וחייב לשלם ולריך לאוקמי בלסטים מזויין וקושיית הש"ס בבלי בב"מ הוא מנחרמה התרומה ודוק. ומיושב ג"כ הא דקאמר הירושלמי לר"א דמוקי בר"ש אמאי נשבעין לגוברין מאי עבידתייהו ומשני נשבעין לבני העיר במעמד גוברין וקשה אמאי נשבעין כלל לבני העיר משלח בל להיי העוד המחום ע"ץ ד"ח דמק להגיה ולפמ"ש א"ש דגם אחר שמתימה חייבן בני העיר באחריות לר"י וחייבין לישבע לבני העיר ורק במעמד גוברין דלא לימשרינהו משא"כ בלא מתימה דהיים גוברין ובזה יבי לישב קושית החום צב"מ דף נח ע"א ד"ה דמק ודוק היעב: [3] נואה דאסיפא קא מקשה דבעיון קרבה הבהמה דוקא ומקשה דילמא שקלו לשיריים נפל ולא נקרב הבהמה ממנו וכי ש מעילה בשיריים בשלמא לא בע"י קרבה הבהמה דוקא ומקשה דילמא שקלו לשיריים נפל ולא נקרב הבהמה ממנו וכי ש מעילה בשיריים בשלמא לא בע" קרבה הבהמה דוקא ומקשה דילמא שמחים עד הוא במסויים וכרי היינו שדחפו לקופה וקנו מן הקופה קרבנות זה מדוייק בלשון הירושלמי שכתב עוד הוא וכר. וא"ל לדחוקים של מהרא"פ וק"ע ודוק: